

1. Polska - kraj o najwyższej liczbie studentów

Polska jest jednym z **najmłodszych państw Europy** (połowa populacji nie przekracza 35 roku życia). Nasz kraj znajduje się również **na drugim miejscu w Europie** pod względem liczby studentów. Prawie dwa miliony młodych ludzi uczących się na wyższych uczelniach to **blisko połowa populacji w wieku studenckim** (19-24 lata). Studiowanie staje się powszechną modą również wśród młodzieży wiejskiej.

Dzięki temu Polacy tworzą jedną z **najlepiej wykształconych społeczności w Europie**.

Polscy studenci wykazują się także dobrą znajomością języków obcych. W Polsce funkcjonuje 116 uczelni państwowych, w tym: 17 uniwersytetów, 18 wyższych szkół technicznych (politechniki, akademie techniczne) oraz 263 uczelnie niepaństwowe. Pracuje w nich ponad **sto tysięcy naukowców**, z czego **połowa z tytułem doktora**. O jakości polskiej myśli naukowo-technicznej świadczy fakt, iż największe światowe korporacje lokują w Polsce centra badawczo-rozwojowe.

Jakość tę potwierdza również zdobycie przez Uniwersytet Warszawski pierwszego miejsca w **międzynarodowym rankingu informatyków Top Coder**. Polska uczelnia okazała się lepsza od Massachusetts Institute of Technology, Stanford University oraz California Institute of Technology. Liderem w rankingu TopCoder jest **Tomasz Czajka**, absolwent Wydziału Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego. W 2003 i 2004 roku Czajka został laureatem konkursu dla programistów indywidualnych. TopCoder to dwa rankingi - indywidualny oraz uczelniany. Polacy prowadzą w obu!

Wysoki poziom szkolnictwa przekłada się na **konkretne osiągnięcia**. Pierwszy **pozasłoneczny układ planetarny** został odkryty przez wybitnego polskiego astrofizyka **Aleksandra Wolszczana**. Jest to największe, od czasów Kopernika (który jako pierwszy w czasach nowożytnych opracował heliocentryczny model Układu Słonecznego), odkrycie dokonane przez polskiego astronoma. Do najważniejszych osiągnięć współczesnej polskiej nauki należy również **odkrycie niebieskiego lasera**.

Polscy naukowcy mogą się także pochwalić innymi osiągnięciami, takimi jak:

- budowa sztucznego serca,
- wyprodukowanie polskiej insuliny,
- opracowanie unikalnych opatrunków oparzeniowych,
- tworzenie nanokryształów na potrzeby telefonii trzeciej generacji.

Najlepsi polscy naukowcy są wyróżniani przez **Fundację Na Rzecz Nauki Polskiej (FNP)**. Wspiera ona zarówno poszczególnych naukowców jak i całe zespoły badawcze oraz inicjatywy inwestycyjne służące nauce w Polsce. Podejmuje także działania na rzecz wykorzystania osiągnięć naukowych w praktyce gospodarczej.

Jednym z laureatów nagrody w dziedzinie nauk technicznych jest **prof. Krzysztof Matyjaszewski** z Wydziału Chemii Carnegie Mellon University (USA). Odkrył on nowe metody kontrolowanej polimeryzacji rodnikowej. Polimery stanowią podstawowy składnik tworzyw sztucznych. Odkryta przez prof. Matyjaszewskiego metoda ma wielkie znaczenie przemysłowe. O technologicznym znaczeniu odkrycia świadczy uzyskanie 25 patentów amerykańskich i 75 międzynarodowych oraz utworzenie Konsorcjum z ponad trzydziestoma firmami chemicznymi z Europy, Azji i Ameryki, a także sprzedaż licencji i rozpoczęcie w 2002 r. przemysłowej produkcji polimerów w Japonii i Stanach Zjednoczonych.

Kolejnym laureatem jest **prof. Leszek Stoch**, który opracował niekonwencjonalne **szkła do**

zastosowań proekologicznych. Szkła tego typu mogą być stosowane np. w medycynie m.in. do wypełniania ubytków kostnych, a także w hodowli roślin jako rodzaj nawozu mineralnego, ponadto jako wskaźniki skażenia atmosfery (szkła sensorowe wykorzystywane przy ochronie zabytków).

Polscy naukowcy dokonali też wielu przełomowych odkryć w naukach ścisłych.

Prof. Andrzej Udalski z Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Warszawskiego otrzymał nagrodę FNP za rewizję skali odległości we Wszechświecie i odkrycie wielu ciemnych obiektów towarzyszących gwiazdom. W połowie 2001 r. prof. Udalski samodzielnie zbudował i uruchomił, stojącą na najwyższym światowym poziomie pod względem technicznym, kamerę, która zwiększyła wydajność **polskiego teleskopu pracującego w Chile.** Oryginalnym pomysłem prof. Udalskiego było też wykorzystanie możliwości polskiego teleskopu do poszukiwania ciał o małych masach. Potwierdzenie istnienia takich obiektów jest jednym z najbardziej aktualnych problemów dzisiejszej astrofizyki. Dokładność obserwacji osiągnięta dzięki aparaturze stworzonej przez prof. Udalskiego okazała się nie mieć sobie równej wśród innych przedsięwzięć tego typu na świecie.

Pracujący na Uniwersytecie w Princeton **prof. Bohdan Paczyński** odkrył **nowe metody wykrywania obiektów kosmicznych** i wyznaczania ich masy poprzez mikrosoczewkowanie grawitacyjne. W latach 70. prof. Paczyński stał się **światowym liderem teorii ewolucji gwiazd.** Najbardziej znanym efektem mikrosoczewkowania grawitacyjnego jest możliwość wykrycia zarówno obiektów o masach bardzo małych, jak i bardzo dużych, jakie mogą istnieć w naszej galaktyce (gwiazdy, planety i czarne dziury).

Nagrodę FNP w dziedzinie logiki matematycznej otrzymał **prof. Ludomir Newelski** Jego prace stanowią przełom w teorii modeli oraz w algebrze. Decydującą rolę w powstaniu tej teorii w latach 50. ubiegłego wieku odegrał jeden z najwybitniejszych logików na świecie, Polak Alfred Tarski.

2. Polska - centrum B+R; Polska - „Silicon Valley” Europy Środkowo-Wschodniej

Polscy specjaliści w dziedzinie informatyki zdobywają uznanie za granicą wygrywając **międzynarodowe konkursy.** Bez trudu znajdują pracę w największych **firmach informatycznych na świecie.** Polacy stanowią **duży odsetek menadżerów** odpowiedzialnych za działalność B+R w największych światowych korporacjach m.in. w Microsoft i Nokii.

B+R - sektor innowacyjny, opierający się na nauce i komercjalizacji jej osiągnięć to szansa dla Polski. Przykładem mogą być zagraniczne inwestycje w wiedzę. **Intel** umieścił jedno z dwóch największych europejskich centrów badawczo-rozwojowych w Gdańsku. Inny gigant - **Motorola Global Software Group** wybrała Kraków na miejsce pierwszego Europejskiego Centrum Oprogramowania. Decyzja została podjęta po uprzedniej weryfikacji wielu potencjalnych lokalizacji w regionie Europy Środkowo-Wschodniej. O wyborze Polski zadecydowała przede wszystkim **dostępność wysoko wykwalifikowanych kadr, obecność znakomitych uczelni,** a także **wsparcie władz** zarówno na szczeblu krajowym jak i lokalnym.

Centrum Oprogramowania Motoroli w Krakowie stało się jednym z najlepszych ośrodków koncernu tworzących oprogramowanie. W 2002 roku uzyskało certyfikat najwyższego poziomu jakości oprogramowania Level 5 przyznawany przez Software Engineering Institute w Stanach Zjednoczonych, światowy autorytet w dziedzinie jakości oprogramowania.

Firmy **Delphi** (Kraków) i **Siemens** (Wrocław) mają w Polsce jedne ze swoich największych ośrodków B+R na świecie. **Centra badawczo-rozwojowe posiadają w Polsce również:**

- Lucent Technologies (Bydgoszcz),
- Oracle,
- ABB (Kraków),
- General Electric,
- SAS,
- Cederroth.

TRW Polska ma zamiar stworzyć Centrum Inżynieryjne Samochodowych Systemów Bezpieczeństwa w Częstochowie. W Centrum prowadzone będą badania i analizy dla wszystkich zakładów firmy TRW na świecie.

Również **American Management System** otwiera w Krakowie Centrum Rozwoju Oprogramowania, w którym zatrudni 200 osób.

Działający w branży energetycznej **Alstom** zatrudnia ok. 150 polskich inżynierów, a jego polskie fabryki są jednymi z najlepszych.

Polskie firmy informatyczne z powodzeniem podbijają rynki zagraniczne. Logotec Engineering zdobywa od dwóch lat najbardziej renomowane nagrody i wyróżnienia w światowych konkursach. W grudniu 2004 roku Logotec Engineering Group znalazł się na opracowanej przez Microsoft Corporation liście 25 wiodących firm programistycznych świata. Systemy Logotec-u pracują w wielu krajach Europy Zachodniej: Niemczech, Szwajcarii, Holandii, Włoszech oraz USA.

Kolejna firma, **ComArch**, została uznana przez „Financial Times” za jedną z najbardziej innowacyjnych firm świata w branży informatycznej. ComArch obecny jest na rynkach: rosyjskim, niemieckim, francuskim, brazylijskim, irlandzkim, fińskim, ukraińskim, w Nikaragui oraz Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Dostarcza systemy zarządzania rządowymi sieciami telekomunikacyjno-teleinformatycznymi dla Departamentu Informatyki i Telekomunikacji Stanu Waszyngton w USA. ComArch to marka rozpoznawalna na wielu zagranicznych rynkach. Przychody ComArchu w 2004 r. zwiększyły się o 28 procent. Było to spowodowane głównie 85-procentowym wzrostem eksportu. W ciągu najbliższych lat zarząd spółki planuje zwiększyć udział eksportu w przychodach do 50%.

Kolejnym przykładem jest **Young Digital Poland** - światowy lider w produkcji interaktywnych programów do nauki języków obcych czy **Psiloc Mobile Solutions** specjalizujący się w opracowywaniu aplikacji dla telefonów NOKIA.

Oprogramowanie polskiej firmy **Softsystem** z Rzeszowa jest używane w 300 szpitalach i laboratoriach medycznych w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie i Brazylii. W USA firma jest **trzecim największym dostawcą rozwiązań informatycznych na rynku medycznym.**

Produkty przedsiębiorstwa zdobyły najważniejsze branżowe certyfikaty jakości.

Polska branża elektroniczna to **mało znane niszone firmy**, często produkujące unikatowe w skali światowej urządzenia high-tech. Europejskim liderem w projektowaniu i wytwarzaniu zaawansowanych technologicznie systemów telekomunikacyjnych i telewizyjnych jest polska firma **Vector**. 75 procent produkowanej przez nią elektroniki trafia na eksport m. in. do: USA, Australii, Pakistanu i Wietnamu. Produkowane przez nią urządzenia wykorzystywane są w sieciach wielu europejskich operatorów telewizji kablowych: Essent Kabelcom, Telewest oraz United Pan-European Communications. Inna firma z branży elektronicznej, która stała się koncernem o globalnym zasięgu to **ADB** z Zielonej Góry. Projektuje dekodery telewizji cyfrowej i przygotowuje się do nadciągającego boomu na telewizje cyfrową.

Informatycy z centrum badawczo rozwojowego ADB zaprojektowali urządzenia, które w roku 2003 i 2004 na targach informatycznych Medicast w Londynie zdobyło tytuł produktu roku. Stosowany w dekoderach system operacyjny Komisja Europejska uznała za standard dla całej Unii. W ciągu ostatnich czterech lat ADB zdobyła rynek tajlandzki, 70 procent włoskiego i 50 procent rynków: Australii i RPA. Dostarcza też swoje produkty do Izraela, Hiszpanii i Szwajcarii.

Współczesne systemy pola walki opierają się w coraz większym stopniu na elektronice. Produkcją urządzeń i oprogramowania high-tech na potrzeby militarne zajmuje się m.in. **WB Electronics** - lider na polskim rynku. Firma oferuje produkty niszowe takie jak:

- systemy łączności wewnętrznej do wozów rozpoznania radioelektronicznego,
- emulatory procesorów,
- sterowniki,
- militarne komputery,
- programy zautomatyzowanego zarządzania polem walki i dowodzenia (Topaz),
- systemy polowej łączności (Fonet).

Specjalnością firmy jest projektowanie i produkcja komputerów, terminali oraz urządzeń do transmisji danych. Ostatnio dostarczyła systemy łączności dla wozów bojowych dla armii szwedzkiej. Jej produkty znane są w Afryce Południowej, Argentynie, Szwecji, Indiach, Egipcie.

Bioton S.A. to przykład kolejnej innowacyjnej polskiej firmy. Wytwarza ona nowoczesne leki. We współpracy z Instytutem Biotechnologii i Antybiotyków opracowała i wdrożyła na skalę przemysłową biosyntetyczną insulinę ludzką o nazwie Gensulin.

3. Polska - dolina sektora lotniczego

Polska specjalizuje się w **lotnictwie ogólnym**. Nasz kraj produkuje samoloty: rolnicze, szkoleniowe, treningowe i dyspozycyjne.

Przedsiębiorstwa działające w Polsce wytwarzają:

- małe samoloty sportowe i pasażerskie,
- helikoptery,
- szybowce,
- części i akcesoria lotnicze.

W branży tej działa obecnie **55 przedsiębiorstw** (w tym poddostawcy), które zatrudniają w sumie około **16 tysięcy pracowników**.

Wzrost udziału produkcji cywilnej otworzył przed zakładami lotniczymi nowe perspektywy rozwojowe. **Znaczna część produkcji jest przeznaczona na eksport głównie do:**

- USA,
- Wenezueli,
- Włoch,
- Grecji,
- Kanady,
- Hiszpanii,

- Niemiec,
- Korei Płd.,
- Indonezji,
- Wietnamu,
- Iraku.

Szybki wzrost produkcji w tym sektorze jest możliwy dzięki współpracy z **największymi koncernami lotniczymi świata**, polegającej na wytwarzaniu w polskich zakładach części oraz komponentów wyposażenia samolotów dla producentów zagranicznych. Polska specjalizuje się w szczególności w **produkcji podzespołów ze stopów aluminiowych** (nitowanie, zgrzewanie, trawienie). Koncerny lotnicze są zainteresowane wykorzystaniem potencjału wytwórczego **polskich zakładów lotniczych, które są konkurencyjne przede wszystkim pod względem jakości i niskich kosztów pracy.**

W wyniku dobrych doświadczeń z kooperacji produkcyjnej z polskimi firmami, **zachodnie koncerny decydują się obecnie na kolejne inwestycje w polski przemysł lotniczy.** Dalszym inwestowaniem w Polsce zainteresowani są tacy giganci jak:

- Pratt&Whitney,
- EADS,
- British Aerospace,
- Lockheed Martin,
- Boeing.

Przed polskim przemysłem lotniczym rysują się dziś dwie perspektywy rozwoju: **działalność projektowa** w ramach engineering design centre oraz serwisowa w ramach tzw. **aircraft maintenance centres.**

Pratt&Whitney chce otworzyć w Rzeszowie jedną z najnowocześniejszych na świecie odlewni precyzyjnych części lotniczych. W fabryce będą montowane silniki do myśliwców F-16. Firma jest też właścicielem dwóch zakładów w Kaliszu.

Natomiast **General Electric** od lat wykorzystuje umiejętności polskich inżynierów w Centrum Projektowym Silników Lotniczych utworzonym w Instytucie Lotnictwa w Warszawie. Polskie biuro, zatrudniające 150 inżynierów, otrzymało od rządu Stanów Zjednoczonych licencję na wykonywanie wojskowych projektów. GE wraz z Wojskowymi Zakładami Lotniczymi Nr 4 i PLL LOT wybudował najnowocześniejszą hamownię do testowania silników odrzutowych. Serwisowaniem silników samolotowych zajmuje się spółka j.v. stworzona przez LOT i GE.

Warto podkreślić, że w Polsce istnieje **klaster lotniczy**, który tworzą Politechnika Rzeszowska oraz 21 przedsiębiorstw i instytucji, w tym:

- WSK Rzeszów,
- PZL Świdnik,
- PZL Mielec,
- Pratt&Whitney Kalisz.

W Bielsku Białej i okolicach działa **13 firm** powstałych w 1999 roku na bazie Przedsiębiorstwa Doświadczalno-Produkcyjnego Szybownictwa SZD-PZL Bielsko. Jedno z przedsiębiorstw z tego „lotniczego zagłębia” zajmuje się produkcją replik starych modeli

samolotów. **Serwis Samolotów Historycznych** całość swojej produkcji sprzedaje za granicę głównie do Kanady, Szwajcarii i krajów UE. Firma w swojej dziedzinie nie ma konkurencji.

4. Polska - centrum poddostawców dla sektora motoryzacyjnego

Polskie fabryki charakteryzują się **najwyższą jakością i wydajnością pracy** przy bardzo **niskich kosztach** (co szczególnie widać na przykładzie fabryk Opla w Polsce i Niemczech). Nasze firmy utrzymują **najwyższe standardy** (certyfikaty ISO).

Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych do sektora motoryzacyjnego spowodował **dynamiczny rozwój bazy poddostawców**. Giganci motoryzacyjni m.in.: Toyota, Isuzu, Volkswagen, MAN, Volvo, General Motors (Opel, Fiat) inspirują współpracujące firmy do przenoszenia produkcji do Polski. **W 2003 roku wartość sprzedaży komponentów sięgnęła prawie 15 mld zł (w 2004 r. znacznie wzrosła) natomiast wartość wyprodukowanych samochodów 20 mld zł.** Rozwój tej branży stanowi bodziec do powstawania wielu rodzimych przedsiębiorstw. Doskonałym przykładem są m.in. firmy **Inter-Groclin** oraz **Solaris Bus&Coach**. W 2004 r. producent autobusów SOLARIS zwyciężył w największym przetargu w UE, w wyniku którego dostarczy do Berlina dwieście wyprodukowanych w Polsce autobusów. **Polska staje się jednym z największych dostawców autobusów w Europie.**

W efekcie „kuli śnieżnej” każda kolejna inwestycja motoryzacyjna (lub reinwestycja firm, które już są w Polsce obecne) pobudza rozwój kolejnych firm oraz powstawanie nowych miejsc pracy. Obecnie działa przeszło **czterysta firm - poddostawców dla sektora motoryzacyjnego**, zarówno z kapitałem polskim jak i zagranicznym, w tym np. 7 fabryk silników samochodowych. **Właśnie silniki stają się powoli „polską specjalnością”.** Polska jest również potęgą w produkcji takich komponentów jak:

- ogumienie,
- fotele samochodowe i tapicerki,
- elektronika samochodowa,
- przewody elektryczne,
- elementy układów hamulcowych.

Wśród światowych firm sektora motoryzacyjnego produkują w Polsce m.in.:

- Powertrain,
- Faurecia,
- Bosch,
- GKN,
- Valeo,
- Delphi,
- TRW,
- Lear,
- Kirchoff,
- Stahlschmidt & Maiworm.

Centra produkcji motoryzacyjnej są skupione wokół czterech ośrodków: Katowic, Wrocławia, Poznania i Warszawy.

5. Polska - centrum AGD

W 2004 roku decyzję o lokalizacji nowych zakładów w Polsce lub rozbudowie już działających podjęły:

- Whirlpool,
- Indesit Company,
- BSH Bosch und Siemens Hausgeraete GmbH,
- Elektrolux.

Zdecydowana większość produkcji zostanie **przeznaczona na eksport**. Dzięki tym inwestycjom w sektorze AGD powstało w ubiegłym roku **trzy tysiące miejsc pracy**. Inwestycja BSH zaowocowała również **przyciągnięciem poddostawców firmy, takich jak:**

- Coko Werk GmbH & Co. KG (Niemcy),
- Wirthwein AG (Niemcy),
- HIRSH Porozell GmbH (Austria),
- HSV (Holandia),
- Calex doo (Słowenia),
- Prettl (Niemcy),
- Mecalit GmbH (Niemcy),
- Drahtzug Stein GmbH & Co. KG (Niemcy)
- E.G.O. (Niemcy).

W Polsce działa ponad **440 firm reprezentujących branżę AGD**. Największy polski producent artykułów gospodarstwa domowego, **Amica**, sprzedaje 40 procent swojej produkcji na 40 rynkach zagranicznych. Na dwóch najważniejszych z nich, firma buduje swoją pozycję pod dwiema własnymi markami - Premiere (w Niemczech) oraz Gram (w Skandynawii). Ponadto w Europie Środkowo-Wschodniej popularna jest trzecia marka firmy - Hansa. Kolejny polski producent - **Zelmer** - to największy krajowy producent sprzętu AGD oraz liczący się na świecie producent odkurzaczy. Firma sprzedaje połowę swojej produkcji na zagranicznych rynkach.

6. Polska - największy w regionie producent jachtów

Polska jest w Europie głównym producentem jachtów w przedziale do 7,5 m długości. Nasze stocznie są liderami pod względem sprzedaży swoich produktów na rynek: hiszpański, niemiecki, francuski, brytyjski, a na rynku szwedzkim zajmują ósmą pozycję.

Pięciu głównych polskich producentów eksportuje blisko 100 procent swojej produkcji. Dzięki temu w ciągu ostatnich pięciu lat produkcja jachtów wzrosła ponad pięciokrotnie, a **wartość sprzedaży osiągnęła pół miliarda złotych**, przy ponad dwukrotnym zwiększeniu zatrudnienia.

Dowodem uznania jakości polskich jachtów jest raport światowego miesięcznika International Boat Industry oraz **nominacja polskiego jachtu produkowanego przez stocznnię Skipper do tytułu Jachtu Europy 2003.**

7. Polska - centra usług dla Europy

Centra finansowo-księgowe w Polsce otworzyły już takie międzynarodowe koncerny jak:

- Philips (Łódź),
- Accenture (Łódź),
- General Electric (Łódź),
- Cap Gemini Ernst & Young (Kraków),
- IBM (Kraków),
- Lufthansa (Kraków),
- Thomson (Warszawa),
- Citigroup (Olsztyn).

Obsługują one europejskie oddziały tych koncernów. **W ostatnich latach powstały także centra przetwarzania danych IBM oraz Hewlett-Packard (oba w Warszawie).**

W 2004 roku w Polsce działało **około 900 call/contact centers**. Ich ilość rośnie rocznie o około 30-35 procent (wg. danych DataMonitor). Największymi centrami outsourcingowymi dysponują firmy takie jak:

- Bancom Centrum Telemarketingu,
- Call Center Poland,
- CTM - Centrum Telemarketingowe,
- Polskie Linie Telefoniczne,
- Axel Springer Kontakt,
- ContactPoint,
- CBB - Centrum Bankowości Bezpośredniej,
- PCM,
- TMMG.

Według prognoz Andersen Business Consulting do 2006 roku w Polsce liczba call/contact centers może wzrosnąć do 1 210.

W związku z **możliwością lokowania centrów usługowych w dwunastu specjalnych strefach ekonomicznych (SSE), w perspektywie pięciu lat w tym segmencie rynku może powstać nawet 200 tys. miejsc pracy**. Polska ma szansę stać się liderem w napływie BIZ do sektora nowoczesnych usług bowiem jako jedyny kraj regionu **spełnia równocześnie wszystkie wymagane kryteria**.

Zaliczają się do nich:

- niskie koszty pracy,
- dostępność wykwalifikowanej oraz wszechstronnie wykształconej siły roboczej,
- znajomość języków obcych,
- rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna
- najwyższy w regionie wzrost gospodarczy.

Większość obecnie istniejących centrów usług lokowanych jest w dużych miastach będących jednocześnie **dużymi ośrodkami akademickimi**. Pod względem ilości działających centrów przoduje **Kraków, Łódź, Wrocław i Warszawa**. Jednakże mniejsze ośrodki takie jak **Olsztyn, Bielsko-Biała** również z powodzeniem przyciągają inwestycje tego typu.

Zmienia się obraz polskiej branży logistyczno-magazynowej. 80 procent nowoczesnych magazynów skupionych jest wokół **Warszawy**. Proporcja ta będzie zmieniać się na korzyść innych regionów m. in. dzięki pomocy finansowej z Unii na budowę i modernizację dróg i

kolei. Podaż na nowoczesne magazyny poza stolicą będzie rosła również dzięki zagranicznym firmom dla których Polska to miejsce późniejszej ekspansji na wschód. Już teraz konkurencją dla Warszawy jest **Piotrków Trybunalski** położony na przecięciu się ważnych szlaków komunikacyjnych. Istotnymi ośrodkami magazynowymi mają stać się również Łódź, Poznań, Gdańsk, Wrocław, Katowice i inne mniejsze miasta o strategicznej lokalizacji.

8. Polska - najlepsze produkty rolno-spożywcze

W 2004 roku polskie produkty rolno-spożywcze okazały się przebojem eksportowym. Wiele firm z sektora spożywczego w pełni wykorzystało szansę jaką dała akcesja do Unii Europejskiej. Zniknęły bariery celne, produkty wywożone poza granice naszego kraju nie podlegają kontrolom. Nie ma też konieczności uzyskiwania odrębnych certyfikatów na produkty sprzedawane w Unii i w Polsce. **Skutkiem tego jest lawinowy wzrost eksportu polskiej żywności m. in. mleka, mięsa, owoców i warzyw.** Nasze produkty są średnio o 30 proc. tańsze niż w krajach UE.

Polska jest największym producentem jabłek w Europie. Większość z nich trafia na eksport. Polskie firmy przetwórcze są największym dostawcą koncentratu z jabłek w Europie (w 2003 r. 60 proc. polskich jabłek zostało przetworzonych na koncentrat). **Polscy rolnicy hodują tyle samo tzw. owoców miękkich (maliny, porzeczki, truskawki i wiśnie), co wszyscy producenci ze "starej" Unii Europejskiej.**

Konkurencyjne na unijnym rynku stają się **polskie produkty mleczarskie.** W ubiegłym roku oprócz proszku mlecznego - dotychczasowej polskiej specjalności - kupowano jogurty i sery. Do końca sierpnia 2004 roku wyeksportowaliśmy **53 tysiące ton serów.** W porównaniu z rokiem ubiegłym był to **wzrost o 72 procent.**

Po wejściu do UE raptownie **wzrósł popyt na mięso.** Największą popularnością cieszy się **wołowina i mięso drobiowe.**

Cena, jakość, terminowość dostaw to atuty wielu polskich firm, dzięki którym masowo dostarczają one swoje produkty do europejskich hipermarketów. Zajmująca się przetwórstwem warzyw firma „**Rolnik**” w 2003 roku sprzedała za granicą swoje marynaty za 5 milionów złotych. Wyeksportowała je do Czech, Niemiec, na Słowację, Łotwę, a także do Stanów Zjednoczonych. Łowicki Urbanek to rodzinna firma zajmująca się przetwórstwem warzyw i owoców. Jej produkty cenione są za wysoką jakość w wielu krajach Europy (Estonii, Grecji, Holandii, na Słowacji, w Szwecji, Wielkiej Brytanii), a także w Rosji, Mongolii, Korei, Australii oraz Stanach Zjednoczonych.

Firma Roleski jest jednym z czołowych producentów musztard, majonezów, sosów i ketchupu. W krajowym rynku ma 28 proc. udziału. Produkty firmy Roleski można kupić m.in. w Czechach, Niemczech, Szwecji, Rosji, USA i Australii. Roleski zaopatruje też wojska NATO w Europie. Firma wyróżniona została nagrodą Lider Eksportu w kategorii "Najlepszy Debiut Roku 2003". Zaistniała również na rynku włoskim w sektorze usług cateringowych i rozpoczęła współpracę z klientami z Wielkiej Brytanii. **Firma wygrała przetarg na głównego dostawcę ketchupu do wszystkich supermarketów Carrefour w Europie.**

Także producenci soków i słodocy, mocno zadomowieni na krajowym rynku, potrafią znaleźć nowe rynki zbytu na swoje produkty. Grupa **Maspex** Wadowice jest jedną z największych firm w branży spożywczej w Polsce. Produkty firmy mają swoich odbiorców w całej Europie, USA, Kanadzie i krajach arabskich. Eksport obejmuje prawie wszystkie grupy

produktowe, ale najważniejsze wśród nich są napoje instant: kawa cappuccino i czekolada La Festa, herbatki Ekoland, kakao Puchatek i soki Kubuś. W wielu krajach, np. w Bułgarii, Czechach, Słowacji, Rumunii, Słowenii, Macedonii, Estonii, Rosji i na Litwie produkty Maspexu zajmują wiodące pozycje. Sok Kubuś stoi teraz na półkach 60 proc. niemieckich sklepów pod podobną nazwą Kubus. Przygotowania do wejścia na niemiecki rynek zajęły Maspexowi półtora roku.

W grudniu 2004 r. Maspex ogłosił przejęcie części czeskiego Walmarku oraz wicelidera na węgierskim rynku soków Olymposa. Dzięki tym inwestycjom firma zmniejszyła koszty dystrybucji i marketingu oraz stała się już potentatem regionalnym. Przedsiębiorstwo kontroluje 40 proc. rynku krajowego, 20 proc. czeskiego, 20 proc. słowackiego oraz 10 proc. węgierskiego.

Na rynek niemiecki dostarcza swoje napoje również spółka **Hoop**. W tym celu podjęła współpracę z niemieckim dystrybutorem, co daje jej szansę na szybkie rozpoczęcie sprzedaży w Niemczech i uniknięcie błędów oraz kosztów związanych z wejściem na nowy rynek. W grudniu 2003 roku spółka nabyła 50 proc. udziałów w rosyjskiej spółce produkcyjnej Megapack. Hoop zajmuje się produkcją napojów oraz wody mineralnej, w tym napojów pod markami Hoop, Arctic oraz Hooch. W 2004 roku w Rosji napoje pod marką Hoop zanotowały pięciokrotnie wyższą sprzedaż, a woda Arctic o 40 procent.

Hoop podpisał również umowę z jednym z czołowych producentów napojów typu Cola na terenie Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej -The Qibla Cola Company Ltd. Przewiduje ona współpracę w zakresie przygotowania i rozlewania przez HOOP S.A. na zamówienie The Qibla Cola Company Ltd. napojów do butelek PET o pojemności 0,5L, 1,5L i 2,0L.

Słodycze to jeden z polskich eksportowych hitów. Za przykład może posłużyć firma „**Odra**”, która istnieje od 60 lat i eksportuje swoje słodycze do: Rosji, Węgier, Niemiec, Holandii, Kanady i USA. Wedel, Wawel, Solidarność, Jutrzenka to znane polskie marki obecne na rynkach zagranicznych.

Również **polskie browary po wejściu do Unii rozpoczęły eksportową ofensywę**. Rok 2004 był rekordowy dla Polski pod względem eksportu piwa - 400 tys. hektolitrów. Piwo polskiej marki sprzedaje się coraz lepiej nie tylko wśród Polonii. W Chicago można kupić **Okocim** i **Żywiec** (obecny na rynku amerykańskim od 40 lat), a w Londynie **Carlsberg** uwarzony w Brzesku. **Brok** sprzedawany jest w węgierskich supermarketach, a Żywiec wyeksportował w 2004 r. ok. 115 tys. hl. piwa, głównie do USA, Kanady i Wielkiej Brytanii. Okocim wysyła swoje piwo m.in. do Wielkiej Brytanii, na Słowację i Węgry.

9. Polska - kraj turystyki zdrowotnej

Polska zajmuje siódme miejsce w Europie pod względem liczby uzdrowisk. Większość z nich położona jest na obszarach oferujących **unikalne na skalę europejską usługi lecznicze**. Najważniejsze uzdrowiska to:

- Nałęczów,
- Krynica Zdrój,
- Augustów,
- Kołobrzeg,
- Ciechocinek,
- Rabka,

- Duszniki Zdrój,
- Wieliczka.

Dysponują one: **teżniami solankowymi, termalnymi basenami kąpielowymi, pijalniami wód mineralnych oraz komorami do krioterapii.** Atrakcyjne turystycznie regiony, w których położone są uzdrowiska oferują możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu i rozkoszowania się zaletami ekoturystyki nad morzem, w górach oraz w krainie tysiąca jezior.

Od niedawna polska oferta turystyczna wzbogaciła się o **farmy piękności, instytuty SPA i ośrodki odnowy biologicznej oferujące wysokiej jakości usługi. W Polsce takich ośrodków jest kilkanaście, a wszystkie oferują europejski standard usług.**

Również polskie kosmetyki zaczynają zdobywać rynki zagraniczne. Produkty Laboratorium Kosmetycznego **Dr Irena Eris** obecne są na rynkach USA (gdzie korzysta z nich ok. tysiąca gabinetów kosmetycznych) oraz UE. Łódzka Kolastyna sprzedaje swoje balsamy do opalania w Hiszpanii, a Oceanica preparaty do pielęgnacji ciała w Niemczech. Także wielkie zagraniczne koncerny zdecydowały się produkować kosmetyki w Polsce. Fabrykę zbudowała np. firma AVON.

Atrakcją turystyczną stają się również gabinety stomatologiczne i kliniki chirurgii kosmetycznej. Od momentu akcesji polskie przychodnie i kliniki zaczęły podpisywać kontrakty z kasami chorych wszystkich krajów należących do Unii Europejskiej. Zakłady opieki zdrowotnej współpracują z hotelami, ośrodkami wypoczynkowymi, przystaniami jachtowymi, polami golfowymi i kilkoma biurami podróży co pozwala na łączenie leczenia z wypoczynkiem. W najbliższym czasie przewidywany jest dynamiczny wzrost turystyki medycznej.

Polskie uzdrowiska i gabinety lekarskie masowo odwiedzane są przez Niemców. Skandynawowie upatryli sobie Podlasie. Niemcy, Holendrzy i Anglicy coraz częściej przyjeżdżają do Polski na weekend.

W roku 2004 przyjechało do Polski **20 procent więcej turystów** niż rok wcześniej. Najnowsze statystyki potwierdzają, że wraca moda na Polskę. W pierwszych dziesięciu miesiącach 2004 roku Polskę **odwiedziło prawie 52 mln osób.** Turyści najchętniej odwiedzają Kraków, który postawił na tanie linie lotnicze, ale również Wrocław i Trójmiasto.

10. Polska giełda - wiodący rynek w regionie

Ożywienie koniunktury gospodarczej po akcesji Polski do Unii Europejskiej wpłynęło na wzrost zaufania zagranicznych inwestorów do naszego rynku. Inwestycje zagranicznych funduszy akcyjnych pozytywnie wpłynęły na rynek akcji. **W ostatnich tygodniach indeksy GPW kilkakrotnie były rekordy.**

W 2004 roku **kapitalizacja giełdy osiągnęła rekordowy poziom 214,3 mld zł** (o 74 mld zł więcej niż w roku 2003). Dla porównania kapitalizacja giełd w Pradze i Budapeszcie w 2004 roku osiągnęła 85 mld zł a we Wiedniu 262 mld zł.

Warszawa staje się **centrum kapitałowym Europy Środkowej i Wschodniej.** Rosnące obroty GPW to m. in. efekt debiutów dużych spółek skarbu państwa (PKO BP, WSiP). Rok

2005 ma przynieść - jak twierdzą specjaliści - wzrost liczby debiutów, większe obroty oraz wzrost kapitalizacji o kilkadziesiąt miliardów zł.

11. Polska - produkcja przemysłowa

Sukcesami eksportowymi, głównie na wschodzie, mogą się pochwalić **polskie firmy budowlane**. Jeden z największych producentów okien dachowych - firma **Fakro** - 70% swojej produkcji przeznaczają na eksport. Przewaga konkurencyjna Fakro wynika z wysokiej jakości produktów, do której udało się przekonać klientów na wszystkich kontynentach. Kupują je m.in. Niemcy (gdzie początkowo były sprzedawane pod marką niemieckiej firmy Braas), Marokańczycy, Grecy, Turcy a także Irlandczycy i Brytyjczycy.

Porta KMI produkuje drzwi i ościeżnice, które eksportowane są głównie na południe Europy. W związku z tym spółka wybudowała fabrykę w Rumunii. W roku 2004 jej eksport wzrósł o 60% w porównaniu z rokiem 2003. Poza Fakro i Porta KMI największymi eksporterami w branży są: Poltarex, Pfleiderer, Kronospan, Polskone, Kronopol, Sklejka Orzechowo.

Największy krajowy producent chemii budowlanej - **firma Atlas** - swoją działalność eksportową prowadzi głównie na rynku rosyjskim. W Dubnej pod Moskwą posiada fabrykę, dzięki której zwiększyła obroty o 20 procent. Fabrykę w Rosji ma zamiar też otworzyć konkurent Atlasu **firma Kreisel**.

Dużym powodzeniem za granicą cieszą się polskie:

- wyroby hutnicze,
- konstrukcje stalowe,
- wyroby z tworzyw sztucznych,
- wyroby sanitarne
- płytki ceramiczne.

Płytki Grupy Paradyż sprzedawane są w 22 krajach głównie na Wschodzie. W 2004 roku udział eksportu w produkcji firmy zwiększył się z 18 do 35 procent. Na rynkach wschodnich swoje wyroby z powodzeniem sprzedają również takie firmy jak Centrostal, Selena, Opoczno, Cersanit.